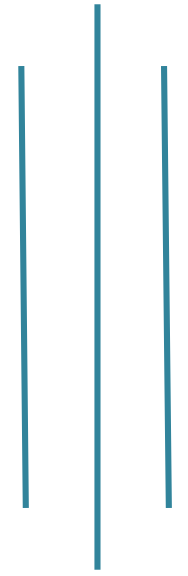

बेरुजुको अद्यावधिक विवरण तथा
बेरुजु फर्स्यौट अनुगमन समितिबाट सम्पादित कार्यहरूको

प्रथम त्रैमासिक प्रतिवेदन

(२०८१ श्रावण-असोज)

प्रदेश सरकार

बेरुजु फर्स्यौट अनुगमन समिति

कोशी प्रदेश, विराटनगर

१. बेरुजु फर्स्यौट अनुगमन समितिको परिचय

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ९३ मा बेरुजु फर्स्यौट अनुगमन समितिको व्यवस्था रहेको छ। सो अनुसार कार्यालयले गरेको बेरुजु फर्स्यौटको अनुगमन गरी बेरुजु फर्स्यौट सम्बन्धी काम कारबाहीमा प्रभावकारिता ल्याउन देहाय बमोजिमको बेरुजु फर्स्यौट अनुगमन समिति रहेको छः-

(क) प्रमुख सचिव, प्रदेश सरकार	-अध्यक्ष
(ख) प्रदेश सचिव, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	-सदस्य
(ग) प्रदेश सचिव, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	-सदस्य
(घ) सम्बन्धित विषय हेर्ने महाशाखा प्रमुख, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	-सदस्य
(ङ) प्रदेश लेखा नियन्त्रक, प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय	-सदस्य सचिव

बेरुजु फर्स्यौट अनुगमन समितिको सचिवालय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा रहने प्रावधान रहेको छ। आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा आर्थिक महाशाखा प्रमुखलाई समितिको सदस्यमा तोकिएको छ, भने आर्थिक विश्लेषण शाखाले सचिवालयको रूपमा कार्य गरिरहेको छ।

२. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ९३ (२) अनुसार बेरुजु फर्स्यौट अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहेको छः-

- (क) मन्त्रालय, अन्य निकाय, निर्देशनालय वा कार्यालयले गरेको बेरुजु फर्स्यौट सम्बन्धी कामकारबाहीको लेखाजोखा तथा मूल्याङ्कन गर्ने,
- (ख) कायम भएको बेरुजु कम फर्स्यौट गर्ने वा फर्स्यौट नगर्ने मन्त्रालय, अन्य निकाय वा निर्देशनालयको प्रमुखलाई समितिमा उपस्थित गराई छलफल गर्ने,
- (ग) कायम भएको बेरुजु फर्स्यौट नगर्ने वा नगराउने कार्यालय प्रमुख र कर्मचारीलाई मूल्याङ्कनको आधारमा कारबाहीको लागि सम्बन्धित मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने र यसरी दिइएको निर्देशन माथि कारबाही नगरेको पाइएमा लेखा उत्तरदायी अधिकृत उपर विभागीय कारबाहीको निमित्त प्रदेश सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (घ) सम्बन्धित मन्त्रालय, अन्य निकाय वा निर्देशनालयलाई बेरुजु फर्स्यौट गर्न आवश्यक निर्देशन दिने र बेरुजु फर्स्यौट सम्बन्धी कारबाही सुरु गरे वा नगरेको वा असुल उपर गर्नु पर्ने भनी ठहर्‍याएको बेरुजु तोकिएको समयभित्र असुल उपर गरे वा नगरेको तथा प्रदेश तहसिल कार्यालयमा पठाए वा नपठाएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने,

(ड) बेरुजु फस्यौट सम्बन्धी कामकारबाहीको सम्बन्धमा प्रत्येक तीन महिनामा सम्बन्धित मन्त्रालय वा अन्य निकाय वा निर्देशनालयबाट असुल उपर वा नियमित भएको र पेशकी बेरुजुको अङ्क समेत खुलाई प्रगति विवरण माग गरी अनुसूची-२१, अनुसूची-२३ र अनुसूची-२४ बमोजिमको ढाँचामा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र प्रदेश सभाको सार्वजनिक लेखा समितिमा पेश गर्ने।

(च) साविक नेपाल सरकार अन्तरगतका कार्यालय प्रदेशमा हस्तान्तरण हुनु अघिको फस्यौट गर्न बाँकी बेरुजुको लगत नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकाय वा प्रदेशका निकायबाट विवरण एवम् कागजातहरू माग गरी सोको फस्यौट गर्नका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने गराउने।

समितिको बैठक सो समितिको अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा आवश्यकता अनुसार बस्नेछ र समितिले आफ्नो बैठक सम्बन्धी कार्यविधि आफैँ निर्धारण गर्नसक्ने प्रावधान रहेको छ।

बेरुजु न्यूनीकरण तथा फस्यौट सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० को दफा १७ को उपदफा (४) अनुसार बेरुजु फस्यौट समिति वा समितिको सचिवालयले प्रदेशका मन्त्रालय वा अन्य निकायले गरेको बेरुजु फस्यौट कार्यको नियमित रूपमा अनुगमन गरी अनुसूची-८ बमोजिमको ढाँचामा प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ। सो समितिले मन्त्रालय वा अन्य निकायबाट प्राप्त बेरुजुको लगत तथा अद्यावधिक विवरण समेत समावेश गरी अनुगमनको त्रैमासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदन प्रदेश सभा सार्वजनिक लेखा समिति समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ भन्ने प्रावधान रहेको छ।

३. समितिबाट प्रथम त्रैमासिक अवधिमा भएका निर्णय र सोको कार्यान्वयन अवस्था

२०८१ श्रावण १३ गते र श्रावण ३० गते गरी आ.व.२०८१/८२ को प्रथम त्रैमासिक अवधिमा बेरुजु फस्यौट अनुगमन समितिको दुईवटा बैठक बसेको छ। समितिको बैठकमा भएका निर्णयहरू र सोको कार्यान्वयनको अवस्था देहायअनुसार उल्लेख गरिएको छः-

(क) मिति २०८०/०४/१३ गते बसेको बेरुजु फस्यौट अनुगमन समितिको बैठकका निर्णयहरूः-

१. नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) बाट सबै मन्त्रालय तथा कार्यालयहरूको बेरुजुको एकीकृत विवरण प्राप्त गर्न सकिने र महालेखा परीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदनमा औल्याइएको बेरुजुको जवाफ तथा प्रतिक्रिया NAMS बाट प्रदेश सभाको सार्वजनिक लेखा समितिमा पठाउने गरी प्रणालीमा व्यवस्था मिलाइदिन महालेखापरीक्षकको कार्यालयलाई पुनः अनुरोध गर्ने।

२. मन्त्रालय/कार्यालय गाभिँदा वा विभाजन तथा खारेज हुँदाको अन्यत्र सार्ने बेरुजुको लगत एवम् कागजात हस्तान्तरण, बेरुजु फस्यौटको अवस्था, समस्या तथा चुनौतीहरू र बेरुजुको अद्यावधिक

विवरण तयारी सहित उपस्थिति हुने गरी श्रावण महिनाको अन्तिम हप्तातिर मन्त्रालयका प्रदेश सचिवलाई समितिमा बोलाई छलफल गर्ने।

३. बेरुजु न्यूनीकरण तथा फस्यौट सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० को दफा १७(४) सँग सम्बन्धित अनुसूची-८ बमोजिम मन्त्रालय/निकायको अनुगमन गरी २०८१ श्रावण २५ गतेभिन्न समितिमा प्रतिवेदन पेश गर्न देहायको टोली खटाउने।

टोली-१

उपसचिव, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, शासकीय सुधार शाखा

लेखा अधिकृत, प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बेरुजु क्षेत्र हेर्ने

शाखा अधिकृत, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, बेरुजु क्षेत्र हेर्ने

(अनुगमन गर्ने मन्त्रालय/निकायहरु:- आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, प्रदेश लोकसेवा आयोग, प्रदेश योजना आयोग र मुख्यन्यायाधिवक्ताको कार्यालय)

टोली-२

उपसचिव, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा आर्थिक महाशाखा

लेखा अधिकृत, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

शाखा अधिकृत, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, बेरुजु क्षेत्र हेर्ने

(अनुगमन गर्ने मन्त्रालय/निकायहरु:- स्वास्थ्य मन्त्रालय, सामाजिक विकास मन्त्रालय, खानेपानी सिंचाई तथा उर्जा मन्त्रालय र भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय)

टोली-३

प्रदेश लेखा नियन्त्रक, प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, विराटनगर

लेखा अधिकृत, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय

शाखा अधिकृत, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, शासकीय सुधार इकाई

(अनुगमन गर्ने मन्त्रालय/निकायहरु:- मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय र कोशी प्रदेश सभा सचिवालय)

४. महालेखापरीक्षकको छैटौँ वार्षिक प्रतिवेदन, २०८१ (कोशी प्रदेश) को बेरुजुमध्ये प्रचलित कानून विपरित र सरकारलाई हानी, नोक्सानी हुने गरी आर्थिक कारोबार गरेको, बजेट भन्दा बढीको दायित्व सृजना एवम् खर्च गरेको भनी औल्याएका जस्ता गहन प्रकृतिका बेरुजुको

- सन्दर्भमा सम्बन्धित निकायका जिम्मेवार पदाधिकारीसँग छलफल गर्न/जवाफ माग गर्नका लागि सचिवालयले अध्ययन तथा टिपोट गरी आगामी बैठकमा पेश गर्ने।
५. बेरुजु फर्स्यौट कार्यमा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने कार्यालयलाई बेरुजु न्यूनीकरण तथा फर्स्यौट सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० बमोजिम पुरस्कार प्रदान गर्न सम्बन्धित मन्त्रालय/निकायले फर्स्यौटको प्रगति विवरण र संलग्न कर्मचारीको नामावली सहित समितिमा सिफारिस गर्ने।
  ६. समितिको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी सचिवालयले आगामी बैठकमा पेश गर्ने।
  ७. प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयहरूले सबै मन्त्रालय/कार्यालय/निकायको आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रचलित कानून बमोजिम त्रैमासिक रूपमा गरी प्रतिवेदन दिने। मन्त्रालय/कार्यालय/निकायले त्रैमासिक रूपमा आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउने र प्राप्त प्रतिवेदन कार्यान्वयन एवम् समीक्षा गर्ने, गराउने।
  ८. आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले सबै मन्त्रालय/कार्यालयका सम्बन्धित कर्मचारीलाई बेरुजु न्यूनीकरण तथा फर्स्यौट सम्बन्धी अभिमुखीकरण गराउने। प्रदेश मन्त्रालय/निकायको समन्वयमा अनलाईन (भर्चुअल) माध्यमबाट तथा स्थलगत रूपमा जिल्लास्थित कार्यालयहरूलाई समेत आर्थिक कार्यप्रणाली, आन्तरिक नियन्त्रण र बेरुजु फर्स्यौट सम्बन्धी विषयमा अभिमुखीकरण गर्ने।
  ९. महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट हरेक जिल्लामा खटिई आउने लेखापरीक्षण डोरमा सबै मन्त्रालय/कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट (असुल/नियमित/पे.फ.) गरेका प्रमाण, कागजात सम्परीक्षणका लागि अन्तिम लेखापरीक्षक समक्ष पत्र सहित अनिवार्य रूपमा पेश गर्ने। सो कार्य गराउन मन्त्रालयले मातहतका निर्देशनालय र कार्यालयलाई समेत पत्राचार गर्ने।

कार्यान्वयनको अवस्था:

- निर्णय नं.१ को सन्दर्भमा- NAMS बाट सबै कार्यालयको बेरुजुको एकीकृत रिपोर्ट आउने व्यवस्था मिलाइदिन अनुरोध गरी आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयबाट च.नं.७१ मिति २०८१/०४/१५ गते महालेखापरीक्षकको कार्यालयमा पत्र पठाइएको छ।
- निर्णय नं.२ को सन्दर्भमा- सबै मन्त्रालय/निकायका प्रदेश सचिवको उपस्थितिमा २०८१ श्रावण ३० गते बेरुजु फर्स्यौट सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया सम्पन्न भएको छ।
- निर्णय नं.३ को सन्दर्भमा- समितिको निर्णय अनुसार खटिएको बेरुजु फर्स्यौट अनुगमनको ३ वटा टोलीहरूबाट प्रदेशका सबै मन्त्रालय/निकायको अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश भएको छ।

- निर्णय नं.४ को सन्दर्भमा- महालेखापरीक्षकको छैटौँ वार्षिक प्रतिवेदन, २०८१ (कोशी प्रदेश)मा औल्याएका मुख्य मुख्य बेरुजुको व्यहोरा टिपोट गरी मिति २०८१/०४/३० गतेको समितिको बैठकमा पेश गरिएको।
  - निर्णय नं.५ को सन्दर्भमा- बेरुजु फर्स्यौँटमा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने कार्यालयलाई पुरस्कार प्रदान गर्न कार्यालय तथा कर्मचारीको नामावली सहित बेरुजु फर्स्यौँटको प्रगति पठाउन सबै मन्त्रालय/निकायमा पत्राचार गरिएकोमा कुनै पनि मन्त्रालय/निकायबाट विवरण उपलब्ध भएको छैन।
  - निर्णय नं.६ को सन्दर्भमा- समितिको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी मिति २०८१/०४/३० गतेको बैठकमा पेश गरिएको।
  - निर्णय नं. ७ को सन्दर्भमा- सबै निकायको त्रैमासिक रूपमा लेखापरीक्षण गर्न, गराउन परिपत्र गरिएको छ। साथै आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय र अन्तर्गतको मिति २०८१/०४/२३ गते भएको वार्षिक समीक्षा बैठकमा पनि त्रैमासिक रूपमा लेखापरीक्षण गर्न गराउन र सोको लागि अपुग हुने जनशक्ति प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले मिलाइदिने भनी निर्णय/निर्देशन भएको छ।
  - निर्णय नं.८ को सन्दर्भमा- बेरुजु फर्स्यौँट कार्यप्रक्रियाको संक्षिप्त जानकारीमूलक सामग्री तयार गरी इमेल मार्फत सबै कार्यालयहरूमा पठाइएको छ। स्वास्थ्य मन्त्रालय अन्तर्गतको वार्षिक प्रगति समीक्षा गोष्ठीमा मिति २०८१/०६/२१ गते आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको तर्फबाट बेरुजु फर्स्यौँट सम्बन्धी अभिमुखीकरण गरिएको छ। प्रदेशका सबै निकाय/कार्यालयहरूलाई बेरुजु फर्स्यौँट सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्न बाँकी रहेको छ।
  - निर्णय नं. ९ को सन्दर्भमा- महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट आउने लेखापरीक्षण डोरसमक्ष बेरुजु फर्स्यौँटको कागजात सम्परीक्षणको लागि अनिवार्य रूपमा पेश गर्नु, गराउनु भनी सबै मन्त्रालय/निकायमा च.नं.६७ मिति २०८१/०४/१५ गते पत्र पठाइएको छ।
- (ख) मिति २०८१/०४/३० गते बसेको बेरुजु फर्स्यौँट अनुगमन समितिको बैठकको निर्णय:-
१. समितिको मिति २०८१/०४/१३ को निर्णयबाट खटिएका बेरुजु फर्स्यौँट अनुगमन टोलीले पेश गरेको प्रतिवेदनमा छलफल गरियो। अनुगमन टोलीको प्रतिवेदन अनुसार कार्यान्वयन तथा सुधार गर्नुपर्ने विषयहरू सबै मन्त्रालय/निकायले कार्यान्वयन गर्ने, गराउने।
  २. मन्त्रालय/निकाय र मातहतका सबै कार्यालय, समिति/संस्था समेतको बेरुजुको एकीकृत र अद्यावधिक विवरण तयार गरी २०८१ भदौ १५ गते भित्र सबै मन्त्रालय/निकायले आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय मार्फत समितिमा पेश गर्ने।

३. मन्त्रालय/निकाय र कार्यालयहरूले लगत तयार गरेको बेरुजुको विवरणमा महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन एवम् उक्त कार्यालयको लगतसँग भिडान तथा रुजु गर्ने, गराउने। सबै निकायको बेरुजुको लगत तथा फर्स्यौटको अद्यावधिक विवरण बेरुजु पोर्टलमा प्रविष्ट गर्ने, गराउने।
४. सबै मन्त्रालय/निकायमा लेखापरीक्षण तथा आन्तरिक नियन्त्रण समितिको बैठक नियमित रूपमा बसी बेरुजु फर्स्यौटको कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अघि बढाउने। मन्त्रालयले मातहत निर्देशनालय/ कार्यालयलाई बेरुजु फर्स्यौट कार्यमा सक्रिय बनाउने र नियमित अनुगमन गर्ने।
५. सबै निकायले आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन एवम् अन्तिम लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा औल्याएका बेरुजुको समयमै फर्स्यौट गरी जवाफ तथा प्रतिक्रिया पठाउने।
६. समितिको आ.व.२०८०/८१ को वार्षिक प्रतिवेदन अन्तिम रूप दिई कोशी प्रदेश सभाको सार्वजनिक लेखा समितिमा पेश गर्ने।

कार्यान्वयनको अवस्था:

- निर्णय नं.१ देखि ५ सम्मका बुँदाको सन्दर्भमा- बेरुजु फर्स्यौट अनुगमन समितिको बैठकको निर्णयहरू आवश्यक कार्यान्वयनको लागि आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको च.नं.१२९ मिति २०८१/०५/०४ गते सबै मन्त्रालय/निकायमा पत्र पठाइएको छ। साथै मन्त्रालय/निकाय र मातहत कार्यालय समेतको बेरुजुको अद्यावधिक विवरण गर्ने ढाँचा समेत पठाइएको छ। समितिको सचिवालयबाट प्रदेशका मन्त्रालयहरूमा गएर बेरुजुको अद्यावधिक विवरण संकलन तथा महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदनको लगतसँग भिडान समेत गरिएको छ।
- निर्णय नं.६ को सन्दर्भमा- बेरुजु फर्स्यौट अनुगमन समितिबाट २०८०/८१ मा सम्पादित कार्यहरूको वार्षिक प्रतिवेदन अन्तिम रूप दिई आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयबाट मिति २०८१/०५/१६ गते कोशी प्रदेश सभाको सार्वजनिक लेखा समितिमा पठाइएको छ।

४. सार्वजनिक लेखा समितिको प्रतिवेदन अनुसार बेरुजुको लगतबाट हटाउनु पर्ने विषयमा

१. मिति २०८१/०६/०६ गते मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालयमा बसेको सचिव बैठकबाट यस सम्बन्धमा देहायको निर्णय भएको छ:-

निर्णय नं.२ प्रदेश अन्तर्गतका मन्त्रालय र निकायहरूले प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ९१ बमोजिम प्रदेश सभाबाट स्वीकृत सार्वजनिक लेखा समितिको प्रतिवेदन प्रदेश सभा सचिवालयसँग समन्वय गरी प्राप्त गर्ने र प्रतिवेदन बमोजिम बेरुजुको लगतबाट हटाउनु पर्ने विषय प्रतिवेदन प्राप्त भएको २० दिनभित्र महालेखा परीक्षकको कार्यालय समक्ष अनुरोध गर्ने।

२. कोशी प्रदेश सभाको मिति २०८१/०६/०४ गतेको बैठकबाट स्वीकृत सार्वजनिक लेखा समितिको पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन, २०८१ संलग्न गरी आवश्यक कार्यान्वयनका लागि सार्वजनिक लेखा समितिको च.नं.१० मिति २०८१/०६/०९ गतेको पत्रबाट प्रदेशका सबै मन्त्रालय/निकायमा प्राप्त भएको छ।

३. मिति २०८१/०७/०५ गते मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा बसेको सचिव बैठकमा देहायको निर्णय भएको छः-

निर्णय नं.६ मिति २०८१/०६/०६ गतेको सचिव बैठकले प्रदेश सभाबाट स्वीकृत सार्वजनिक लेखा समितिको प्रतिवेदन बमोजिमको बेरुजुको लगतबाट हटाउनु पर्ने विषय महालेखा परीक्षकको कार्यालय समक्ष अनुरोध गर्ने भनी निर्णय गरेकोमा केही मन्त्रालय/निकायबाट हालसम्म पनि सो कार्य नभएको पाइएको हुँदा तुरुन्त उक्त कार्य गर्ने। साथै बेरुजु फछ्यौट गर्ने कार्यलाई सबैले उच्च प्राथमिकता दिने।

नोटः- यस सम्बन्धी कार्यको प्रगति विवरण सबै मन्त्रालय/निकायबाट संकलन गरी आगामी प्रतिवेदनमा पेश गरिनेछ।

५. कोशी प्रदेशको बेरुजुको विवरण र फस्यौटको अवस्था

(क) महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन अनुसार बेरुजुको विवरण

कोशी प्रदेश सरकार अन्तर्गतका सरकारी निकाय, समिति तथा अन्य संस्थाको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ देखि २०७९/८० सम्मको अन्तिम लेखापरीक्षणको बेरुजूमध्ये फछ्यौट तथा सम्परीक्षण गरी रु.५ अर्ब ५८ करोड ४ लाख बेरुजु कायम रहेको छ।

तालिका-१ कोशी प्रदेशको अन्तिम लेखापरीक्षण बेरुजुको विवरण

रकम रु.लाखमा

विवरण/आ.व.	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	जम्मा
सो आ.व.को बेरुजु	२२३	१६७३९	१२६५२	१६२८६	१६४६३	१३१७६	७५५३९
बेरुजु (प्रतिशतमा)	३.४%	४.८%	२.८%	३.६%	३.४%	२.५%	
फस्यौट/लगत कट्टा	-	१	४४७०	३३९५	४८६२	७००६	१९७३५
फस्यौट प्रतिशत	-	०.७%	२६.४%	१३.५%	१२.८%	१४.९%	
सो आ.व.सम्मको बाँकी बेरुजु	२२३	१६९६१	२५१४३	३८०३३	४९६३४	५५८०४	

स्रोत: महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ देखि २०७९/८० सम्म कोशी प्रदेशको ६ वटा आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षणमा जम्मा रु.७ अर्ब ५५ करोड ३९ लाख बेरुजु रहेकोमा रु.१ अर्ब ९७ करोड ३५ लाख फर्स्यौट तथा सम्परीक्षण भई रु.५ अर्ब ५८ करोड ४ लाख बाँकी रहेको छ।

(ख) मन्त्रालय/निकायहरुबाट प्राप्त भए अनुसार बेरुजुको विवरण

प्रदेशका सबै मन्त्रालय/निकायबाट प्राप्त विवरण अनुसार प्रदेश स्थापना भएदेखि हालसम्म प्रदेशका मन्त्रालय/निकाय र मातहतका निर्देशनालय र कार्यालयहरुको हालसम्मको बेरुजु रु.९ अर्ब ६८ करोड ७ लाख ४ हजारको लगत रहेको छ।

तालिका-५ कोशी प्रदेशका मन्त्रालयगत बेरुजुको हालसम्मको विवरण

रकम रु.हजारमा

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकायको नाम	जम्मा बेरुजु	फर्स्यौट	बाँकी बेरुजु	कैफियत
१.	प्रदेश सभा सचिवालय	२६३२५	०	२६३२५	
२.	प्रदेश लोक सेवा आयोग	२०१६	०	२०१६	
३.	मुख्यन्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१०८४	३९९	६८४	
४.	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	१४४८१५	८०२१	१३६७९४	
५.	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	१०१०१	३५३९	६५६२	
६.	उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	५७०४३०	१२८६१	५५७५६९	
७.	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	२०९३४८	७७१९२	१३२१५६	
८.	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा मन्त्रालय	१६३९३१५	४७५२०१	११६४११४	
९.	पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	५८६४५५	५०१११	५३६३४४	
१०.	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	५६९४७२४	३१८८४५७	२५०६२६८	
११.	सामाजिक विकास मन्त्रालय	३०९५३४	१५५८६४	१५३६७०	
१२.	स्वास्थ्य मन्त्रालय	४८४१६४	७०२५१	४१३९१३	
१३.	प्रदेश योजना आयोग	२३९२	८१७	१५७५	
जम्मा		९६८०७०४	४०४२७१४	५६३७९८९	

स्रोत: प्रदेशका सम्बन्धित मन्त्रालय/निकायहरु

पुनश्च: प्रदेशका मन्त्रालय/निकायबाट प्राप्त बेरुजुको विवरण अनुसार कतिपय प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट फर्स्यौट भईसकेकोलाई पनि लगत कायम गरी अभिलेख राखेको हुँदा र सबै कार्यालयको विवरण अद्यावधिक भई नसकेकोले महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदनको लगतसँग फरक परेको छ। मन्त्रालयगत बेरुजुको थप विवरण अनुसूचीमा संलग्न रहेको छ।

(ग) आ.व.२०८०/८१ को आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुसार बेरुजु

कोशी प्रदेशका सबै मन्त्रालय/निकाय र मातहत कार्यालयको आ.व.२०८०/८१ को आन्तरिक लेखा परीक्षण गरी सोको प्रतिवेदन मिति २०८१/०७/२६ गते आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा

पेश भएको छ। सो प्रतिवेदन अनुसार जम्मा रु.३६ करोड ६० लाख ८८ हजार बेरुजु औल्याइएको छ। प्रतिवेदनका सुझाव कार्यान्वयन र बेरुजु फर्स्यौटका लागि सबै मन्त्रालय/निकायमा पठाइएको छ।

६. बेरुजु फर्स्यौट कार्यमा देखिएका मुख्य समस्या तथा चुनौतीहरु

- सबै कार्यालयको बेरुजुको विवरण/लगत तयारी र अद्यावधिक नभएको,
- महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको विवरण र मन्त्रालय/कार्यालयबाट प्राप्त विवरणमा बेरुजुको लगत फरक परेको,
- मन्त्रालय/कार्यालय विभाजन हुँदा वा गाभिँदाको बेरुजुको लगत अद्यावधिक र फर्स्यौटको कार्य प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेको।
- कतिपय बेरुजु महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट सम्परीक्षण तथा लगत कट्टा नभएको
- बेरुजु फर्स्यौट गर्न कानूनमा केही अन्यौलता/अस्पष्टता रहेको (जस्तै: बेरुजु फर्स्यौट गर्न कार्यालय प्रमुख र लेखाउत्तरदायी अधिकृत मध्ये को कति जिम्मेवार भन्ने स्पष्ट नभएको।)
- साविक कार्यालयको २०७४/७५ अघिको बाँकी बेरुजुको लगत अद्यावधिक र फर्स्यौट गर्न संघीय निकायसँग समन्वय प्रभावकारी नभएको,
- बेरुजु फर्स्यौट सम्बन्धी कार्य गर्न सबै निकायको सक्रियता नदेखिएको,
- बेरुजु फर्स्यौटको प्रभावकारी अनुगमनको अभाव रहेको,
- दण्ड र पुरस्कारको व्यवस्था कार्यान्वयन नभएको,
- बेरुजुको सम्बन्धमा आर्थिक कारोबारमा संलग्न साविकका सम्बन्धित जिम्मेवार पदाधिकारीलाई जवाफदेही र उत्तरदायी बनाउन नसकिएको,

७. बेरुजु फर्स्यौटलाई प्रभावकारी बनाउन आगामी दिनमा गर्नुपर्ने कार्यहरु

- बेरुजुको विवरण त्रैमासिक रूपमा समिति समक्ष पेश गर्न र बेरुजु पोर्टलमा विवरण प्रविष्ट र अद्यावधिक गर्न, गराउन सबै मन्त्रालय/निकायलाई निर्देशन दिनुपर्ने।
- बेरुजु न्यूनीकरण तथा फर्स्यौट सम्बन्धमा जिल्लास्थित कार्यालय प्रमुख र आर्थिक प्रशासन शाखाका कर्मचारीलाई समेत अभिमुखीकरण गर्नुपर्ने।
- प्रचलित कानून र बेरुजु न्यूनीकरण तथा फर्स्यौट सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० अनुसार बेरुजु फर्स्यौट सम्बन्धी कार्य भए, नभएको समितिबाट नियमित रूपमा अनुगमन गर्नुपर्ने।

- बढी बेरुजु भएका र कम फर्स्यौट गर्ने मन्त्रालयका लेखाउत्तरदायी अधिकृत तथा जिम्मेवार व्यक्तिलाई समितिमा बोलाई छलफल गर्नु पर्ने। बेरुजु फर्स्यौट नगर्नेलाई कारबाहीको प्रक्रिया अघि बढाउन निर्देशन दिनुपर्ने।
- बेरुजु शुन्य भएका र बेरुजु फर्स्यौटमा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने कार्यालयलाई पुरस्कृत गर्नुपर्ने।
- आन्तरिक लेखापरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउने गरी छलफल तथा अन्तरक्रिया गर्नुपर्ने। साथै त्रैमासिक रूपमा सबै कार्यालयको आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्ने र आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको कार्यान्वयन, बेरुजु फर्स्यौट तथा समीक्षा गर्ने, गराउने।
- प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा ३४ अनुसार आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने र लेखापरीक्षण तथा आन्तरिक नियन्त्रण समितिको बैठक कम्तीमा महिनाको एकपटक बसी मन्त्रालय/निकाय र मातहत कार्यालयको बेरुजु फर्स्यौट र अनुगमन सम्बन्धी कार्य नियमित रूपमा गरे नगरेको समितिबाट अनुगमन गर्नुपर्ने।
- महालेखा परीक्षकको (कोशी प्रदेशको) छैटौँ वार्षिक प्रतिवेदन, २०८१ मा औल्याएका बेरुजुको जवाफ प्रतिक्रिया तयार गरी प्रदेश सभा, सार्वजनिक लेखा समितिमा सबै मन्त्रालय/निकायलाई पठाउन लगाउने र सोको अनुगमन गर्नुपर्ने।
- प्रदेश सरकार स्थापना हुनुभन्दा अघि आफ्नो कार्यालयको वा आफूले कागजात जिम्मा लिएका साविकका कार्यालयको आ.व. २०७४/७५ अघिको बाँकी बेरुजु फर्स्यौट गर्नका लागि संघीय विभाग/मन्त्रालयसँग समन्वय गर्नुपर्ने।
- नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) बाट सबै मन्त्रालय तथा कार्यालयहरूको बेरुजुको लगत र फर्स्यौटको अद्यावधिक विवरण (एकीकृत रिपोर्ट) हेर्न मिल्ने गरी र महालेखा परीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदनमा औल्याइएको बेरुजुको सम्बन्धमा प्रदेश सभाको सार्वजनिक लेखा समितिमा लेखाउत्तरदायी अधिकृतले पेश गर्नुपर्ने जवाफ तथा प्रतिक्रिया विद्युतीय प्रणालीबाटै पठाउन मिल्ने व्यवस्था मिलाईदिन महालेखा परीक्षकको कार्यालयसँग पहल गर्नुपर्ने।
- NAMS मा बेरुजु फर्स्यौटको प्रमाण कागजात पेश गर्दा पनि महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट बेरुजुको सम्परीक्षण तथा लगत कट्टा नभएको गुनासो सम्बोधन गर्न सम्बन्धित निकायसँग छलफल तथा सहजीकरण गरिदिनुपर्ने।
- आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन एवम् अन्तिम लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा औल्याएका बेरुजुको समयमै फर्स्यौट गर्न सकेमा बेरुजु न्यूनीकरण गर्न सहयोग पुग्ने।

अनुसूची-१

विवरण अद्यावधिक मिति २०८१/०८/१०

कोशी प्रदेशका मन्त्रालय/निकायको बेरुजुको अद्यावधिक विवरण (मन्त्रालय/निकायबाट प्राप्त विवरण अनुसार)

(नोट:- आ.व.२०७४/७५ देखि आ.व.२०७८/७९ सम्म साविकमा केही मन्त्रालयहरूको नाम फरक रहेता पनि हाल कायम रहेका मन्त्रालयको नाम अनुसार बेरुजुको विवरण तयार गरिएको छ।)

आ.व.२०७४/७५

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकाय	लगत रु.हजारमा				फर्साउट रु.हजारमा				बाँकी रु. हजारमा
		असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने	पेशकी	जम्मा	असुल भएको	नियमित गरेको	पेशकी फ.	जम्मा	
१	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	३३			३३	३३			३३	०
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय		२१९२		२१९२		२१९२		२१९२	०
३	पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	६	१७४१५		१७४२१				०	१७४२१
४	उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	३१	२४४५		२४७६				०	२४७६
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	४२	१४	११६	१७२	४२	१४	११६	१७२	०
६	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	०	४८		४८				०	४८
	जम्मा	११२	२२११४	११६	२२३४२	७५	२२०६	११६	२३९७	१९९४५

आ.व.२०७५/७६

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकाय	लगत रु.हजारमा				फर्साउट रु.हजारमा				बाँकी रु. हजारमा
		असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने	पेशकी	जम्मा	असुल भएको	नियमित गरेको	पेशकी	जम्मा	
१	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय			४०५४७	४०५४७				०	४०५४७
२	पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	४९४९	१००८८९	१८१९	१०७६५७	३४९५	२५२१	२०	६०३६	१०१६२०.८
३	उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२६६७	२६१२५	५२८५४	८१६४७	०	३१८७	०	३१८७	७८४६०
४	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा मन्त्रालय	९२२१	१४४१८८	१२७९५५	२८१३६४	३८२८	८०४२५	४८३२५	१३२५७८	१४८७८५.५
५	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	१२७८	१२१९७९	६२२००२	७४५२५८	५३३	२२८२२	५१३९५४	५३७३०९	२०७९४९.७
६	सामाजिक विकास मन्त्रालय	७८०१	२०३१४	२१९६	३०३११	०	०	२१९६	२१९६	२८११५
७	स्वास्थ्य मन्त्रालय	४५७०	१७५८७	३०५	२२४६३	३६९	२७२१	१०५	३१९५	१९२६७
	जम्मा	३०४८६	४३१०८३	८४७६७७	१३०९२४७	८२२५	१११६७७	५६४६००	६८४५०१	६२४७४५

आ.व.२०७६/७७

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकाय	लगत रु.हजारमा				फर्साँट रु.हजारमा				बाँकी रु. हजारमा
		असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने	पेशकी	जम्मा	असुल भएको	नियमित गरेको	पेशकी	जम्मा	
१	प्रदेश सभा सचिवालय	११७१	२२२३२		२३४०३				०	२३४०३
२	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	१०९४	१३१७५		१४२६९		७९४८		७९४८	६३२१
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	१३६३	२९४१		४३०४	३६५	२५१९		२८८४	१४२०
४	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय		५८६१	१३९१३	१९७७४		५००	१००००	१०५००	९२७४
५	पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	७४९५	१२७८८३	१३४७	१३६७२४	१०५८	१२९३८	०	१३९९५	१२२७२८.९
६	उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	५८३२	५३६३४	४०५	५९८७१	४८६	६२४८	०	६७३४	५३१३७
७	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा मन्त्रालय	१३२८८	२१९३२९	११६६७४	३४९२९२	६३४७	१२०९०७	८५०७२	२१२३२५.८	१३६९६५.९
८	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	३९३६६	७४३९१८	२०९९०९१	२८८२३७५.१	२१२९८	४३१४९७	२०९९०९१	२५५१८८६	३३०४८८.९
९	सामाजिक विकास मन्त्रालय	२६८६	१७४६१८	५२०	१७७८२४	१११३	११८२७८	५२०	११९९११	५७९१३
१०	स्वास्थ्य मन्त्रालय	२७३३	७१८७४	१२५७	७५८६४	६४३	२०१५३	२५७	२१०५३	५४८११
११	प्रदेश लोक सेवा आयोग	१६५			१६५				०	१६५
१२	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	२४४	१८७		४३१				०	४३१
१३	प्रदेश योजना आयोग	७५८	६१४		१३७२	३८८	४२३		८११	५६१
	जम्मा	७६१९५	१४३६२६७	२२३३२०७	३७४५६६८	३१६९८.२३	७२१४१०	२१९४९४०	२९४८०४८	७९७६२०

आ.व.२०७७/७८

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकाय	लगत रु.हजारमा				फर्साँट रु.हजारमा				बाँकी रु. हजारमा
		असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने	पेशकी	जम्मा	असुल भएको	नियमित गरेको	पेशकी	जम्मा	
१	प्रदेश सभा सचिवालय		३१२		३१२				०	३१२
२	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	४६	३७३७४		३७४२०	१२			१२	३७४०८
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	१०३९	६११		१६५०	९३	५०३		५९६	१०५४
४	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय		७७७८९	४७३३	८२५२२		६४१६०		६४१६०	१८३६२
५	पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	६१७८	१२०८९७	१०५५२	१३७६२७	१५४१	१०८०	९९४५	१२५६६	१२५०६१

६	उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	७१०१	१६३९००.०६५	१०४५	१७२०४६	१३७	८२	२१८.२५५	१७१८२७.४
७	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा मन्त्रालय	४७८५३	२१०७८२	२६८५४	२८५४८९	८०३१	३८६३३	१३०४९	५९७१३
८	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	७९९६६	५१९८४२	२५५८३	६२५३९१	२५८१	१३६९४	१४५००	३०७७५
९	सामाजिक विकास मन्त्रालय	४५	१३५६६	१५३३	१५१४४	३८	१०८१५	०	१०८५३
१०	स्वास्थ्य मन्त्रालय	५२९६	११९०८९	५९०४	१३०२८९.०२	३७४	२३४२१	०	२३७९५
११	प्रदेश लोक सेवा आयोग	३८४			३८४			०	३८४
१२	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय		३८८		३८८		३८८		३८८
१३	प्रदेश योजना आयोग	६	२३४		२४०	६			२३४
	जम्मा	१४७९१३	१२६४७८५	७६२०४	१४८८९०१	१२८१४	१५२७७५	३७४९४	२०३०८३

आ.व.२०७८/७९

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकाय	लगत रु.हजारमा				फर्साईट रु.हजारमा				बाँकी रु. हजारमा
		असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने	पेशकी	जम्मा	असुल भएको	नियमित गरेको	पेशकी	जम्मा	
१	प्रदेश सभा सचिवालय	१६८२			१६८२				०	१६८२
२	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	७४५	५१०५७		५१८०२	११			११	५१७९१
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	१३८९	१३८५		२७७४				०	२७७४
४	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	१८९६	४०५६०		४२४५६	५			५	४२४५१
५	पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	६१६९४	४३४२५	७७०५	११२८२४	१०७५	८७५७	४४०५	१४२३७	९८५८७
६	उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२०००६	२१३१२०		२३३१२६	२८२	१५१६		१७९८	२३१३२७.९
७	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा मन्त्रालय	७१८७९	३६३६४१	२४८९८	४६०४१९	५०२६	६३०९६	२४६२	७०५८४.०४	३८९८३४.७
८	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	१५५५५६	२५७३२५	९०६६२	५०३५४३	६५४९	२६३४७	९९७९	४२८७५	४६०६६८.१
९	सामाजिक विकास मन्त्रालय	५४२३	६३५४८	८०	६९०५१	३५४५	१७०९०	०	२०६३५	४८४१६
१०	स्वास्थ्य मन्त्रालय	१२५५२	१०९६४५	३७७	१२२५७४	९६५	७४६४	१३७७	९८०६	११२७६७.५
११	प्रदेश लोक सेवा आयोग	५५४			५५४				०	५५४
१२	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	६७			६७				०	६७
१३	प्रदेश योजना आयोग	५४२			५४२				०	५४२
	जम्मा	३३३९८४.८	११४३७०७	१२३७२१.९	१६०१४१४	१७४५९	१२४२६९	१८२२२.६९	१५९९५०.५	१४४१४६३

आ.व.२०७९/८०

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकाय	लगत रु.हजारमा				फर्स्यौट रु.हजारमा				बाँकी रु. हजारमा
		असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने	पेशकी	जम्मा	असुल भएको	नियमित गरेको	पेशकी	जम्मा	
१	प्रदेश सभा सचिवालय	९२८			९२८				०	९२८
२	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	५४६	४०७७८		४९३२४	९	४९		५०	४९२७४
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	११७०	१७०		१३४०		२६		२६	१३१४
४	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	२५२१	१९३३६		२१८५७	३३५			३३५	२१५२२
५	पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	१६०४२	५७६८६	४७४	७४२०२	८७०	२४०७	०	३२७७	७०९२५
६	उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	७४०१	१३८०४	६०	२१२६५	४६९	४५६		९२५	२०३३९.९६
७	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा मन्त्रालय	९३६०	२४२८७६	१०५१६	२६२७५२				०	२६२७५२
८	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	२९४८७९	६०७७३४	३५५४३	९३८१५६	२२७३	२३३३८	०	२५६११	९१२५४५.२
९	सामाजिक विकास मन्त्रालय	२८१०	११२८२	२९३९	१७०३१	२२	१६९२	३८३	२०९७	१४९३४
१०	स्वास्थ्य मन्त्रालय	१०२१०	१२०११४	२६५१	१३२९७५	२५०८	८२७३	१६२२	१२४०२	१२०५७२.७
११	प्रदेश लोक सेवा आयोग	९१३			९१३				०	९१३
१२	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१५०			१५०	१२			१२	१३९
१३	प्रदेश योजना आयोग	२३८			२३८				०	२३८
	जम्मा	३४७१६८.२	१११३७८०.१४	५२१८३	१५१३१३१	६४९७	३६२३३	२००४	४४७३५	१४६८३९७

सारांश/आर्थिक वर्ष २०७४/७५-२०७९/८० सम्मको/सबै निकायको

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकाय	लगत रु.हजारमा				फर्स्यौट रु.हजारमा				बाँकी रु. हजारमा
		असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने	पेशकी	जम्मा	असुल भएको	नियमित गरेको	पेशकी	जम्मा	
१	प्रदेश सभा सचिवालय	३७८१	२२५४४	०	२६३२५	०	०	०	०	२६३२५
२	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	२४३१	१४२३८४	०	१४४८१५	३२	७९८९	०	८०२१	१३६७९४
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	४९९४	५१०७	०	१०१०१	४९१	३०४८	०	३५३९	६५६२
४	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	४४१७	१४५७३८	५९१९३	२०९३४८	३४०	६६८५२	१००००	७७१९२	१३२१५६

५	पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	९६३६४	४६८१९५	२१८९७	५८६४५५	८०३९	२७७०२	१४३६९	५०१११	५३६३४४
६	उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	४३०३८	४७३०२८	५४३६४	५७०४३०	१३७४	११४८७	०	१२८६१	५५७५६९
७	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा मन्त्रालय	१५१६०२	११८०८१६	३०६८९७	१६३९३१५	२३२३३	३०३०६०	१४८९०८	४७५२०१	११६४११४
८	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	५७१०४५	२२५०७९९	२८७२८८०	५६९४७२४	३३२३५	५१७६९८	२६३७५२३	३१८८४५७	२५०६२६८
९	सामाजिक विकास मन्त्रालय	१८८०६	२८३३४३	७३८४	३०९५३४	४७६०	१४७८९०	३२१५	१५५८६४	१५३६७०
१०	स्वास्थ्य मन्त्रालय	३५३६१	४३८३०९	१०४९४	४८४१६४	४८५९	६२०३१	३३६१	७०२५१	४१३९१३
११	प्रदेश लोक सेवा आयोग	२०१६	०	०	२०१६	०	०	०	०	२०१६
१२	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	४६१	६२३	०	१०८४	१२	३८८	०	४००	६८५
१३	प्रदेश योजना आयोग	१५४४	८४८	०	२३९२	३९४	४२३	०	८१७	१५७५
	जम्मा	९३५८५९	५४११७३५.२	३३३३१०९	९६८०७०४	७६७६८	११४८५६९	२८१७३७६	४०४२७१४	५६३७९८९

सारांश/आर्थिक वर्ष २०७४/७५-२०७९/८० सम्मको/सबै निकायको

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	लगत रु.हजारमा				फर्साट रु.हजारमा				बाँकी रु. हजारमा
		असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने	पेशकी	जम्मा	असुल भएको	नियमित गरेको	पेशकी	जम्मा	
१	२०७४/७५	११२	२२११४	११६	२२३४२	७५	२२०६	११६	२३९७	१९९४५
२	२०७५/७६	३०४८६	४३१०८३	८४७६७७	१३०९२४७	८२२५	१११६७७	५६४६००	६८४५०१	६२४७४५
३	२०७६/७७	७६१९५	१४३६२६७	२२३३२०७	३७४५६६८	३१६९८	७२१४१०	२१९४९४०	२९४८०४८	७९७६२०
४	२०७७/७८	१४७९१३	१२६४७८५	७६२०४	१४८८९०१	१२८१४	१५२७७५	३७४९४	२०३०८३	१२८५८१९
५	२०७८/७९	३३३९८५	११४३७०७	१२३७२२	१६०१४१४	१७४५९	१२४२६९	१८२२३	१५९९५१	१४४१४६३
६	२०७९/८०	३४७१६८	१११३७८०	५२१८३	१५१३१३१	६४९७	३६२३३	२००४	४४७३५	१४६८३९७
	कुल जम्मा	९३५८५९	५४११७३५	३३३३१०९	९६८०७०४	७६७६८	११४८५६९	२८१७३७६	४०४२७१४	५६३७९८९